

Aan: De heer R. Dercksen (PVV)

DATUM	27 september 2016	TEAM	BMI
NUMMER	819B5221	REFERENTIE	G.Janssen
UW BRIEF VAN	1 september 2016	DOORKIESNUMMER	0621124639
UW NUMMER	819AEF5A	E-MAILADRES	geert.janssen@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, gesteld door de heer R. Dercksen van de PVV betreffende de beantwoording van GS over de effecten op omwonenden van (intensieve) veehouderij.

Geachte heer Dercksen,

In overeenstemming met artikel 47 RvO ontvangt u hierbij onze reactie op uw vraag.

Toelichting:

Uw vraag is gesteld naar aanleiding van de schriftelijke reactie van GS (datum 30 augustus 2016, nummer 8199E97CF) op de schriftelijke vragen van de heer K. de Kruijf (PvdA) over de effecten op omwonenden van (intensieve) veehouderij. In de brief is onder vraag 3 in het antwoord opgenomen:

"... uit deze gegevens blijkt dat verkeer en vervoer in de provincie Utrecht de belangrijkste bron is van fijnstof. Ook huishoudens leveren een belangrijke bijdrage aan de uitstoot van fijnstof, o.a. het toegenomen gebruik van houtkachels en open haarden. De landbouw draagt 14% bij aan fijnstofuitstoot in Utrecht..."

U stelt hierover de vraag:

Is het niet zo dat de herkomst van fijnstof (PM 2,5 en PM 10) in Nederland slechts voor 26% veroorzaakt wordt door menselijke activiteit in Nederland en dat 37,1% uit het buitenland komt en 36,9% van natuurlijke bronnen? Zet uw antwoord ons derhalve niet op het verkeerde been, c.q. waarom heeft u dit niet in uw antwoorden vermeld? *) Opgave RIVM 2013

Antwoord:

Het RIVM stelt dat in Nederland de concentratie fijnstof (PM10) gemiddeld voor 75-80% afkomstig is van menselijke activiteiten in Nederland en in het buitenland (RIVM; dossier Fijn Stof; januari 2013). Voor de fijnere fracties van fijnstof is dit aandeel nog groter.

Het RIVM geeft aan dat de '36,9% van natuurlijke bronnen' die u noemt onder te brengen is in de categorie 'overig'. Deze categorie heeft betrekking op 'niet verdisconteerde bronnen, bronnen waarvan de emissie niet juist is geschat, de achtergrondconcentratie op het noordelijk halfrond en op emissies van natuurlijke oorsprong (zeezout, opwaaiend bodemstof)'. Het is dus zeker niet alleen afkomstig van natuurlijke bronnen.

Het onderzoek Veehouderij, Gezondheid en Omwonenden (VGO) van het RIVM, Universiteit Utrecht (IRAS), Wageningen UR en NIVEL heeft betrekking op gezondheidsrisico's in gebieden met intensieve veehouderij. Hier spelen weer geheel andere fijnstof verhoudingen dan de percentages die u noemt. Echter de herkomst van de fijnstof emissies doet niets af aan het feit dat er in de nabijheid van veehouderijbedrijven, door verhoogde lokale uitstoot door menselijke activiteiten, sprake is van hogere fijnstofconcentraties en de daarmee gepaarde gezondheidsproblemen die in het VGO onderzoek zijn genoemd.

Wij zijn het niet met u eens dat we de door u genoemde percentages hadden moeten opnemen in onze antwoordbrief aan de heer De Kruijf, of dat wij de Staten op het verkeerde been hebben gezet.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris

